

God ekonomisk hushållning 2025

Pajala kommun

Juni 2026

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i årsredovisning. Årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

- a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
- b) Följsamhet till driftbudget,
- c) Följsamhet till investeringsbudget,
- d) Finansiell ställning samt
- e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15, Förvaltningsberättelse
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Ekonomichef har haft möjlighet att faktakontrollera innehållet i rapporten.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Kommunfullmäktige har 2024-03-20 fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna omfattar mål av finansiell och verksamhetsmässig karaktär.

I Strategisk plan och budget 2025 Plan 2026-2027, fastställt av kommunfullmäktige 2024-11-25, finns 5 finansiella mål och 20 verksamhetsmål, benämnda strategiska mål.

Finansiella mål:

- Intäkterna överstiger kostnaderna i budget och resultat med ett mål på minst 2 % över planperioden.
- Verksamhetens nettokostnad är maximalt 98 % över planperioden.
- Amorteringar ska öka och vara minst 7 mkr per år vid planperiodens slut.
- Kassalikviditeten ska förbättras över planperioden.
- Budgetföljsamheten ska vara 100 % på drift och investeringar.

För alla mål, förutom målet om att amorteringar ska öka, redovisas motivering, strategi samt hur uppföljning ska ske.

Verksamhetsmål – benämnda kommunfullmäktiges prioriterade områden samt tillhörande strategiska mål:

- Vård och omsorg ska ha hög tillgänglighet, god kvalitet och delaktighet
  - En diversifierad boendestruktur finns tillgängligt för de äldre i Pajala Kommun.
  - Ökad delaktighet vid arbetstidsläggning.
  - Ökad användning av digitala hjälpmedel.

- Skapa goda möjligheter för lärande, fritid och framtidsmöjligheter
  - Andelen elever som går ut grundskolan med godkända betyg ska öka.
  - Andelen elever som går vidare till högre utbildning ska öka.
  - Fritidsutbudet ska öka.
- Förvalta och utveckla våra tillgångar på ett hållbart och miljömedvetet sätt
  - År 2035 ska Pajala kommuns verksamheter vara fossilfria.
  - Öka användningen av fossilfri energi i kommunens fastigheter.
  - Öka tillgången till ladd stolpar inom kommunens gränser.
- Alla ska ges god tillgång till kultur, fritid och friluftsliv – en livskraft i vår kommun
  - Kulturskolan ska fortsatt vara en prioriterad verksamhet med variation i sitt utbud.
  - Vi ska genom stöd till föreningar och evenemang stötta en fortsatt bred verksamhet, med ett tydligt jämställdhetsperspektiv.
  - Vårt åtagande som förvaltningskommun för meänkieli och finska ska vi aktivt främja och skydda, särskilt barn och äldres rätt till sitt arvsspråk och minoritetskultur.
- Möjliggör att fler människor och företag väljer att flytta och etablera sig i Pajala
  - Öka inflyttning och tillgängliggöra tomter i hela kommunen.
  - Öka bostadsbeståndet under planperioden.
  - Öka tillväxten av befintliga och etableringen av nya företag i kommunen.
  - I utbildningar och kompetenshöjande åtgärder har det lokala arbetsmarknadsbehovet särskilt beaktats.
- Kommunen är en attraktiv arbetsgivare med hög tillgänglighet och professionalitet
  - Service och tillgänglighet för medborgarna ska öka

- Kommunen ska vara ett föredöme då det kommer till attraktionskraft, jämställdhet och arbetsmiljö.
- Kompetensutveckling för att möta utvecklingen och behoven hos medborgare och medarbetare.
- Kompetensförsörjning och arbetsmiljöfrågor ska stärkas.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att följa upp och utvärdera mål för god ekonomisk hushållning. Detta ska ske i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Granskningen visar att utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning" i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Av utvärderingen framgår följande:

- Inget av de fem uppsatta finansiella målen nås 2025.
- 12 av 20 verksamhetsmål har uppnåtts för helåret, 4 är delvis uppnådda och 4 uppnås ej för helåret. Det finns en mycket kortfattad kommentar till respektive bedömning.
- Den sammantagna bedömningen är att Pajala kommun år 2025 inte uppnår god ekonomisk hushållning utifrån kommunfullmäktiges definition.

Balanskravsresultat

Iakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt "Balanskravsresultat". Avsnittet innehåller en balanskravsutredning. Av utredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till +0,1 miljoner kronor.

Hela resultatutjämningsreserven togs i anspråk i samband med årsredovisning 2023. Det finns ett underskott om 4,8 mnkr kvar från år 2023 att återställa senast under år 2026. År 2024 var balanskravsresultatet -34,2 mnkr. I november 2025 (§ 94) beslutade kommunfullmäktige att inte återställa 20 mnkr av underskottet hänförligt till år 2024 och med gällande budgetplan ska det resterande underskottet hänförligt till år 2024 vara återställt till år 2029.

Av årsredovisningens tabell för återställande av underskott framgår att underskottet från 2023 (4,8 mnkr) inte planeras återställas 2026 (inom tre år) då budgeten för 2026 är negativ, -5,5 mnkr. Vidare framgår

som nämnts ovan att underskottet från 2024 inte heller beräknas återställas inom tre år. Utifrån redovisad plan beräknas återställande av underskott ske inom fem år (till år 2029).

Övrigt

lakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av kommunstyrelsen 2026-06-01. Styrelsen har därmed inte överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder under 2025 inte bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Underskottet är framför allt hänförligt till socialnämnd samt barn- och utbildningsnämnd.
- Den innehåller en investeringsredovisning. Investeringarna för år 2025 har uppgått till 21 miljoner kr. Investeringarna har genomförts utan att nya lån tagits.
- Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har minskat över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) framgår inte av årsredovisningen. Nyckeltalssammanställningen saknar information om hur kommunens soliditet förhåller sig till andra likartade kommuner.
- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 7,1 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen saknar information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade kommuner.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Nej

Verksamhetsmål:

Delvis

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Nej

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att återställande av underskottet från år 2023 hanteras under år 2026.
- Tydliggör i kommande förvaltningsberättelser vilka förhållanden som ligger till grund för bedömning av måluppfyllelse för de olika verksamhetsmålen.

2026-06-03

Marie Lindblad

Uppdragsledare och projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Pajala kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-09-03. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.